

DET KONGELIGE
UTENRIKSDEPARTEMENT

St.prp. nr. 28

(1999-2000)

Om samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr 173/1999 av 26. november 1999 om endring av Protokoll 31 til EØS-avtalen om EFTA/EØS-landenes deltagelse i det femårige rammeprogrammet for forbrukerpolitikk

Tilråding fra Utenriksdepartementet av 3. desember 1999, godkjent i statsråd samme dag.

1 Bakgrunn

EØS-komiteens beslutning nr 173/1999 av 26. november 1999 gjelder innlemmelse i EØS-avtalen av europaparlaments- og rådsbeslutning 283/1999/EF av 25. januar 1999 om innføring av en generell ramme for Fellesskapets aktiviteter til fordel for forbrukerne.

EØS-komiteens beslutningen av 26. november 1999 endrer protokoll 31 til EØS-avtalen om samarbeid på særlige områder utenfor de fire friheter, slik at samarbeidet utvides til å omfatte det femårige rammeprogrammet for forbrukerpolitikk. Norsk deltagelse i rammeprogrammet medfører en forpliktelse til å bevilge midler over flere år. Da EØS-komiteen vedtok å innlemme programmet i EØS-avtalen, informerte Norge derfor de andre avtalepartene om at forfatningsrettslige krav må være oppfylte i Norge før beslutningen vil være bindende.

Norsk oversettelse av EØS-komitebeslutning nr 173/1999 av 26. november 1999 og europaparlaments- og rådsbeslutning 283/1999/EF av 25. januar 1999 følger som trykte vedlegg til proposisjonen.

2 Nærmere om rammeprogrammet

Beslutning om et rammeprogram for forbrukerpolitikk gjelder for fem-årsperioden 1999-2003 og er det første på forbrukersektoren. Formålet med rammeprogrammet er først og fremst å gi en klarere hjemmel for at fellesskapet skal kunne finansiere aktiviteter på sektoren.

Programmet dekker fire hovedområder:

- forbrukernes helse og sikkerhet (med særlig vekt på matvaresikkerhet)
- beskyttelse av forbrukernes økonomiske interesser
- forbrukeropplysning og -utdanning
- forbrukerrepresentasjon og fremme av forbrukerinteresser.

Midlene under programmet skal brukes til

- finansiering av tiltak Kommisjonen setter i verk
- direkte økonomisk støtte til europeiske forbrukerorganisasjoner, og
- prosjekter og tiltak som forbrukerorganisasjoner, andre uavhengige organisasjoner eller enkeltpersoner søker støtte til, som fremmer forbrukerinteresser.

I vedlegget til beslutningen er det tatt inn en omfattende liste over typer aktiviteter og tiltak som faller innenfor programmets rammer.

Kommisjonen skal stå for utarbeidelse av kriterier for tildeling av støtte, og utvelgelse av prosjekter. I dette arbeidet skal den assisteres av en rådgivende komite med representanter fra medlemslandene.

Det er i fortalen til beslutningen presisert at programmet vil være åpent for deltakelse fra EFTA/EØS-landene

3 EØS-komiteens beslutning

Som ledd i det gjensidige samarbeidet i EØS besluttet EØS-komiteen 26. november 1999 å endre Protokoll 31 til EØS-avtalen om samarbeid på særlige områder utenfor de fire friheter.

Beslutningen inneholder en innledning og tre artikler. I innledningen er det vist til EØS-avtalen, og spesielt til artiklene 86 og 98 som gjør det mulig å endre vedlegg til avtalen gjennom vedtak i EØS-komiteen.

Artikkel 1 slår fast at europaparlaments- og rådsbeslutning 283/1999/EF om innføring av en generell ramme for Fellesskapets virksomhet til fordel for forbrukerne, skal innlemmes i Protokoll 31 artikkel 6 som nytt nr 3 etter nr 2.

Artikkel 2 bestemmer at beslutningen trer i kraft 1. januar 2000, under forutsetning av at EØS-komiteen har mottatt meddelelse om at alle forfatningsrettslige krav for godkjenning av vedtaket er oppfylt i samsvar med avtalens artikkel 103, nr 1. Beslutningen får anvendelse fra 1. januar 2000.

Artikkel 3 sier at EØS-komiteens vedtak skal kunngjøres i EØS-delen av og EØS-tillegget til De europeiske fellesskaps Tidende.

4 Vurdering

At EUs forbrukerpolitiske aktiviteter nå blir hjemlet i et rammeprogram innebærer en vesentlig forbedret mulighet for norsk deltagelse og innflytelse på et område der Norge har et aktivt engasjement og sterke interesser. Betydningen av å delta i programmet forsterkes av den styrkede stillingen og statusen forbrukerpolitikk har fått i Fellesskapet gjennom den nye artikkel 153 i Amsterdamtraktaten. Artikkelen sier at Fellesskapet skal sikte mot et høyt nivå for forbrukerbeskyttelse blant annet ved å ta hensyn til forbrukerinteresser under utarbeidelse av fellesskapstiltak på andre politikkområder. Deltagelse vil gi mulighet for myndigheter og frivillige organisasjoner til å søke støtte til prosjekter med grenseoverskridende karakter, til å delta i den rådgivende styringskomiteen for programmet, samt for tjenestemenn fra EFTA/EØS-landene til å delta som eksperter i arbeidet i Kommisjonen på linje med eksperter fra medlemslandene.

Etter Regjeringens syn vil innlemmelse av rammeprogrammet i EØS-avtalen sikre en vesentlig styrket norsk medvirkning i og innflytelse på de aktiviteter Kommisjonen iverksetter på forbrukerområdet. Deltagelse i programmet gir både basis for bredere deltagelse for myndighetsorganer på viktige områder, ikke minst matvaresikkerhet, og for forbrukerorganisasjoner, forskingsinstitusjoner mv. til å søke om midler til og delta i prosjekter på tvers av landegrensene.

5 Administrative og økonomiske konsekvenser

Den budsjettmessige rammen for programmet er 112,5 millioner euro, omlag 940 millioner norske kroner eller 190 millioner kroner per år. Den norske andelen av dette vil årlig være 418.500 euro eller omlag 3,5 millioner kroner. I tillegg vil det påløpe administrative kostnader til nasjonal oppfølging beregnet til om lag 1 million kroner, hvis det knyttes norsk nasjonal ekspert til programmet.

Det er for år 2000 bevilget 4 millioner kroner til programdeltagelsen på Barne- og familiedepartementets budsjett, kapittel 865. Eventuelle kostnader utover 4 millioner kroner som følge av tilknyttet nasjonal ekspert, vil bli søkt dekket over Landbruksdepartementets ordinære budsjett.

6 Konklusjon og tilråding

Barne- og familiedepartementet, med tilslutning fra Landbruksdepartementet, tilrår at Norge deltar i EØS-komiteens beslutning om endring av Protokoll 31 om EFTA/EØS-landenes deltagelse i EUs femårige rammeprogram for forbrukerpolitikk. Utenriksdepartementet slutter seg til dette.

Utenriksdepartementet

tilrår:

At Deres Majestet godkjenner og skriver under et fremlagt forslag til proposisjon til Stortinget om samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr 173/1999 av 26. november 1999 om endring av Protokoll 31 til EØS-avtalen om EFTA/EØS-landenes deltagelse i det femårige rammeprogrammet for forbrukerpolitikk.

Vi **HARALD**, Norges Konge,

st ad f e s t e r:

Stortinget blir bedt om å gjøre vedtak om samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr 173/1999 av 26. november 1999 om endring av Protokoll 31 til EØS-avtalen om EFTA/EØS-landenes deltagelse i det femårige rammeprogrammet for forbrukerpolitikk, i samsvar med et fremlagt forslag.

Tilråding fra Utenriksdepartementet ligger ved.

Om samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr 173/1999 av 26. november 1999 om endring av Protokoll 31 til EØS-avtalen om EFTA/EØS-landenes deltagelse i det femårige rammeprogrammet for forbrukerpolitikk

Vedlegg 1

EØS-komiteens beslutning nr. 173/1999 av 26. november 1999 om endring av EØS-avtalens Protokoll 31 om samarbeid på særlige områder utenfor de fire friheter

EØS-KOMITEEN HAR -

under henvisning til avtalen om Det europeiske økonomiske samarbeidsområde, justert ved protokollen om justering av avtalen om Det europeiske økonomiske samarbeidsområde, heretter kalt avtalen, særlig artikkel 86 og 98, og

ut fra følgende betraktninger:

Avtalens protokoll 31 er endret ved EØS-komiteens beslutning nr. 8/94 av 7. juni 1994 ¹⁾.

Samarbeidet mellom avtalepartene bør utvides til å omfatte en generell ramme for Fellesskapets virksomhet til fordel for forbrukerne (europaparlaments- og rådsbeslutning nr. 283/1999/EF ²⁾).

Avtalens protokoll 31 bør derfor endres for å gjøre et slikt utvidet samarbeid mulig fra 1. januar 2000 -

BESLUTTET FØLGENDE:

Artikkel 1

I avtalens protokoll 31 artikkel 6 etter nr. 2 skal nytt nr. 3, 4 og 5 lyde:

«3.	EFTA-statene skal fra 1. januar 2000 delta i fellesskapsvirksomhet som er et resultat av følgende rettsakt samt av rettsakter som er avledet av den:
-	399 D 0283: Europaparlaments- og rådsbeslutning nr. 283/1999/EF av 25. januar 1999 om innføring av en generell ramme for Fellesskapets virksomhet til fordel for forbrukerne (EFT L 34 av 9.2.1999, s. 1).
4.	EFTA-statene skal bidra finansielt til virksomheten nevnt i nr. 3 i samsvar med avtalens artikkel 82 nr. 1 bokstav a).
5.	EFTA-statene skal, fra den dag samarbeidet om virksomheten i nr. 3 innledes, delta fullt ut i de EF-komiteer og andre organer som bistår Kommisjonen i forvaltningen og utviklingen av denne virksomheten.»

Artikkel 2

Denne beslutning trer i kraft 1. januar 2000, forutsatt at EØS-komiteen har mottatt alle meddelelser i henhold til avtalens artikkel 103 nr. 1.

Den får anvendelse fra 1. januar 2000.

¹⁾ EFT L 198 av 30.7.1994, s. 142, og EØS-tillegget til EF-tidende nr. 25 av 30.7.1994, s. 1.

²⁾ EFT L 34 av 9.2.1999, s. 1.

Om samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr 173/1999 av 26. november 1999 om endring av Protokoll 31 til EØS-avtalen om EFTA/EØS-landenes deltagelse i det femårige rammeprogrammet for forbrukerpolitikk

Artikkel 3

Denne beslutning skal kunngjøres i EØS-avdelingen av og EØS-tillegget til De Europeiske Fellesskaps Tidende.

Utferdiget i Brussel, 26. november 1999.

For EØS-komiteen	
Formann	
N. v. Liechtenstein	
EØS-komiteens sekretærer	
G. Vik	E. Gerner

Om samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr 173/1999 av 26. november 1999 om endring av Protokoll 31 til EØS-avtalen om EFTA/EØS-landenes deltagelse i det femårige rammeprogrammet for forbrukerpolitikk

Vedlegg 2

**Europaparlaments- og rådsbeslutning nr. 283/1999/
EF av 25. januar 1999 om innføring av en generell
ramme for Fellesskapets aktiviteter til fordel for
forbrukerne**

RÅDET FOR DEN EUROPEISKE UNION HAR -

under henvisning til traktaten om opprettelse av Det europeiske fellesskap, særlig artikkel 129 A,

under henvisning til forslag fra Kommisjonen ³⁾,

under henvisning til uttalelse fra Den økonomiske og sosiale komité ⁴⁾,
etter framgangsmåten fastsatt i traktatens artikkel 189 B ⁵⁾

og

ut fra følgende betraktninger:

1. Fellesskapets innsats bidrar til et høyt nivå av forbrukervernet, og bidrar dermed også til å fremme det økonomiske og sosiale samhold i Fellesskapet og å styrke forbrukernes tillit, som er av vesentlig betydning for at det indre marked skal fungere etter forutsetningene.
2. Disse målene kan ikke nås effektivt uten at alle berørte institusjoner og parter er aktivt med og samarbeider.
3. Fellesskapet har særlig forpliktet seg til å styrke innsatsen til fordel for forbrukerne og deres helse, slik at de kan bli en drivende og nyskapende kraft.
4. I Det europeiske råds erklæring om matvaresikkerhet som ble avgitt under dets møte i Luxembourg 12. og 13. desember 1997 erkjennes det at alt må gjøres for å gjenopprette publikums tillit, som ble satt på en særlig sterk prøve av krisen i forbindelse med bovin spongiform encefalopati (BSE). Aktiviteter som skal iverksettes innenfor en generell ramme er avgjørende for å nå dette mål.
5. Fellesskapet må planlegge de påkrevde tiltak ved å gruppere dem innenfor en generell ramme som viser hvilke aktiviteter og aktivitetsområder som bør prioriteres med sikte på å oppnå størst mulig effektivitet i løpet av den aktuelle perioden.
6. Denne generelle rammen tar særlig sikte på å samle initiativer iverksatt til fordel for forbrukerne, med sikte på å oppnå størst mulig virkning for forbrukerne.
7. Innenfor denne generelle rammen bør det tas sikte både på initiativer iverksatt av Fellesskapet i samsvar med nærhetsprinsippet og på tiltak til støtte for organisasjoner og organer som arbeider for å forsvare forbrukernes interesser på fellesskapsplan eller nasjonalt.
8. Initiativer iverksatt av Fellesskapet og tiltak til støtte for andre private og offentlige initiativer utfyller hverandre og bør behandles under ett. De

³⁾ EFT C 108 av 7.4.1998, s. 43 og EFT C 390 av 15.12.1998, s. 22.

⁴⁾ EFT C 235 av 27.7.1998, s. 72.

⁵⁾ Europaparlamentsuttalelse av 8. oktober 1998 (EFT C 328 av 26.10.1998, s. 166), Rådets felles holdning av 20. november 1998 (EFT C 404 av 23.12.1998, s. 8) og europaparlamentsbeslutning av 15. desember 1998 (ennå ikke kunngjort i EFT). Rådsbeslutning av 21. desember 1998.

Om samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr 173/1999 av 26. november 1999 om endring av Protokoll 31 til EØS-avtalen om EFTA/EØS-landenes deltagelse i det femårige rammeprogrammet for forbrukerpolitikk

- organer og organisasjoner som er aktive innen forbrukervernet må styrkes, slik at de kan bli en mer effektiv drivkraft i arbeidet med å bevisstgjøre forbrukerne på de områder Fellesskapet prioriterer.
9. ellesskapets politikk på andre områder er også med og bidrar til at forbrukernes interesser ivaretas, og bør dermed bidra finansielt til gjennomføringen av forbrukervernpolitikken.
 10. Gjennomføringen av denne generelle ramme bør gjøre det mulig å ta bedre hensyn til forbrukernes interesser på andre aktuelle områder av Fellesskapets politikk og sikre at forbrukerne i økende grad får ta del i standardiseringsprosessen.
 11. Det er av helt avgjørende betydning at spørsmål knyttet til forbrukervernet og forbrukernes helse behandles etter en harmonisert strategi, og den generelle rammen skal sørge for den nødvendige finansielle støtte til å sikre uavhengig vitenskapelig rådgivning av høy kvalitet, bruken av allment anerkjente metoder for risikovurdering samt effektive kontroll- og inspeksjonsmetoder. Fellesskapet råder dessuten over fagkunnskapen i Det felles forskningssenter.
 12. Denne generelle rammen er åpen for deltakelse fra de assosierte statene i Sentral- og Øst-Europa i henhold til vilkårene i de respektive Europa-avtalene eller i de tilhørende tilleggsprotokollene og fra Kypros etter vilkår som skal avtales senere, samt fra EFTA-/EØS-statene på grunnlag av tilleggsbevilgninger, etter reglene fastsatt i avtalen om Det europeiske økonomiske samarbeidsområde.
 13. Tiltak som iverksettes innenfor denne generelle ramme, bør også bidra til å fremme forbrukernes interesser på internasjonalt plan.
 14. Det er nødvendig å evaluere tidligere oppnådde resultater og sette opp et program med prioriterte tiltak til gjennomføring av denne generelle ramme med sikte på å oppnå høyest mulig virkning i den aktuelle perioden. Programmet bør omfatte en handlingsplan.
 15. Forbrukernes interesser må være representert på fellesskapsplan, og det må ytes en betydelig støtte til europeiske organisasjoner og organer som representerer forbrukernes interesser på en effektiv og aktiv måte.
 16. Samtidig er det nødvendig å støtte organisasjoner og organer som er aktive på nasjonalt eller regionalt plan ved å oppfordre dem til å delta i samordnede tiltak på de prioriterte områder.
 17. Det er derfor nødvendig å fastsette nærmere regler for Fellesskapets finansielle støtte til organisasjoner og organer som representerer forbrukernes interesser, ut fra ønsket om størst mulig åpenhet og en effektiv utnyttelse av de midler Fellesskapet tildeler.
 18. Det ble 20. desember 1994 inngått en modus vivendi mellom Europaparlamentet, Rådet og Kommisjonen om gjennomføringstiltak for rettsaker vedtatt etter framgangsmåten fastsatt i traktatens artikkel 189 B ⁶⁾
 19. Det må fastsettes utvelgelseskriterier for tildeling av finansiell støtte.
 20. Det må utarbeides effektive metoder for evaluering og kontroll samt for opplysningsarbeidet vis-a-vis målgruppene.
 21. Gjennomføringen av tiltakene som er omfattet av denne generelle rammen, må evalueres i lys av erfaringene de første tre årene.
 22. I denne beslutning fastsettes det for hele den planlagte perioden en finansiell ramme som i henhold til punkt 1 i Europaparlamentets, Rådets og

⁶⁾ EFT C 102 av 4.4.1996, s. 1.

Kommisjonens erklæring av 6.mars 1995 ⁷⁾

skal utgjøre det primære referansegrunnlag for budsjettmyndigheten ved den årlige budsjettbehandlingen -

VEDTATT DENNE BESLUTNING:

Kapittel I

Generelle målsetninger og retningslinjer

Artikkel 1

1. Ved denne beslutning innføres det en generell ramme på fellesskapsplan for aktiviteter med sikte på å fremme forbrukernes interesser og å sikre dem et høyt nivå av vern.
2. Denne generelle aktivitetsrammen består av tiltak som skal bidra til å beskytte forbrukernes helse, sikkerhet og økonomiske interesser, samt fremme deres rett til informasjon og utdanning og deres rett til å organisere seg for å forsvare sine interesser.
3. Denne generelle aktivitetsrammen vedtas med dette for perioden fra 1. januar 1999 til 31. desember 2003.
4. Den finansielle rammen for gjennomføringen av denne generelle aktivitetsrammen for perioden 1999-2003 settes herved til 112,5 millioner euro ⁸⁾
5. De årlige bevilgninger skal godkjennes av budsjettmyndigheten innenfor rammen av de finansielle overslag.

Artikkel 2

Aktivitene som har som formål å støtte og utfylle den politikken medlemsstatene fører, skal bestå av:

- a) tiltak som iverksettes av Kommisjonen,
- b) tiltak der det ytes finansiell støtte til aktiviteter i regi av europeiske forbrukerorganisasjoner etter vilkårene fastsatt i artikkel 5,
- c) tiltak der det ytes finansiell støtte til konkrete prosjekter som har som mål å fremme forbrukernes interesser i medlemsstatene framlagt i samsvar med vilkårene i artikkel 6, særlig prosjekter i regi av forbrukerorganisasjoner og relevante uavhengige offentlige organer.

Artikkel 3

Kommisjonen skal sikre at det er sammenheng og komplementaritet mellom Fellesskapets aktiviteter og prosjekter innenfor denne generelle rammen og Fellesskapets øvrige programmer og initiativer, for eksempel de treårige handlingsprogrammene, og fastlegge, i samsvar med sin handlingsplan for

⁷⁾ EFT C av 4.4.1996, s. 4.

⁸⁾ NB: Denne summen omfatter ikke bevilgninger til EHLASS-systemet, dvs. til sammen 7,5 millioner euro.

perioden 1999-2001, hvilke prioriteringer som skal legges til grunn når det gjelder aktivitetene oppført i vedlegget.

Artikkel 4

Tiltakene omhandlet i artikkel 2 skal særlig berøre følgende konkrete områder:

- a) forbrukernes helse og sikkerhet i forbindelse med produkter og tjenester,
- b) vern av forbrukernes økonomiske og juridiske interesser, herunder tilgang til ordninger for tvisteløsning, i forbindelse med varer og tjenester, under hensyntagen til gjennomgående aspekter,
- c) opplæringstiltak og informasjon rettet mot forbrukerne vedrørende forbrukervern og forbrukernes rettigheter,
- d) fremming og representasjon av forbrukernes interesser.

Vedlegget inneholder en liste over aktiviteter ordnet etter område.

Kapittel II

Gjennomføringsregler

Artikkel 5

1. Den finansielle støtten omhandlet i artikkel 2 bokstav b) kan bevilges til europeiske forbrukerorganisasjoner som:
 - er ikke-statlige ideelle organisasjoner med fremming og forsvar av forbrukernes interesser og helse som hovedformål, og
 - har mandat fra nasjonale organisasjoner i minst halvparten av medlemsstatene til å representere forbrukernes interesser på europeisk plan, som representerer forbrukernes interesser i samsvar med nasjonale regler eller praksis, og som er aktive på nasjonalt eller regionalt plan.
2. Den finansielle støtten omhandlet i artikkel 2 bokstav b) kan innvilges til støtte av aktiviteter som gjennomføres av europeiske forbrukerorganisasjoner og inngår i de årlige planene for deres virksomhet, såfremt disse aktivitetene kommer inn under et eller flere av områdene omhandlet i nr. 4.
3. Vilkårene for tildeling av finansiell støtte er fastsatt i artikkel 7, 8 og 10.

Dessuten kan ikke den finansielle støtten i prinsippet overstige 50 % av de samlede kostnader knyttet til gjennomføringen av støtteberettigede aktiviteter. Det skal tas hensyn til administrasjonskostnadene knyttet til støtteberettigede aktiviteter såfremt de er i samsvar med artikkel 6 nr. 3.

Artikkel 6

1. Den finansielle støtten omhandlet i artikkel 2 bokstav c) kan bevilges til enhver fysisk eller juridisk person eller sammenslutninger av fysiske personer som opptrer uavhengig av industri og handel og som er faktisk ansvarlige for utførelsen av prosjekter med fremming av forbrukervern og

forbrukernes interesser som hovedformål.

2. Den finansielle støtten omhandlet i artikkel 2 bokstav c) skal innvilges på grunnlag av en prosjektbeskrivelse dersom prosjektet kommer inn under et eller flere av områdene omhandlet i artikkel 4.

Ubetalt arbeid og naturalytelser kan, dersom de er behørig dokumentert, tas i betraktning for opptil 20 % av summen av støtteberettigede kostnader ved evalueringen av organisasjonenes inntekter og kostnader.

1. Vilkårene for tildeling av finansiell støtte er fastsatt i artikkel 7, 8 og 10.

Dessuten kan ikke den finansielle støtten i prinsippet overstige 50 % av kostnadene i forbindelse med gjennomføringen av prosjektet eller prosjektene, med unntak av alle driftskostnader, bortsett fra dem som er direkte knyttet til det aktuelle prosjektet.

Artikkel 7

1. Den finansielle støtten omhandlet i artikkel 2 bokstav b) og c) skal innvilges til tiltak utvalgt særlig på grunnlag av følgende kriterier, om nødvendig under hensyntagen til mangfoldet av forbrukerorganisasjoner i medlemsstatene for å sikre en rimelig likevekt mellom forbrukerinteressene i Fellesskapet:
 - en tilfredsstillende kostnadseffektivitet,
 - en tilleggsverdi som sikrer at forbrukernes interesser er representert på et høyt og ensartet nivå,
 - en varig multiplikatoreffekt på nasjonalt eller europeisk plan,
 - et effektivt og jevnbyrdig samarbeid mellom de involverte parter i planleggingen og gjennomføringen av tiltak og når det gjelder den finansielle deltakingen,
 - utviklingen av et varig tverrnasjonalt samarbeid, særlig gjennom utveksling og felles utnyttelse av erfaringer fra arbeidet med å øke bevisstheten blant forbrukerne og de økonomiske aktørene,
 - bredest mulig spredning av resultatene av de aktiviteter og prosjekter som har fått støtte,
 - evnen til å analysere de situasjoner som skal dekkes samt de midler som er øremerket til evaluering av aktivitetene og prosjektene og av i hvilken grad de egner seg som beste praksis.

Kapittel III

Framgangsmåter, evaluering og kontroll

Artikkel 8

1. For tiltakene omhandlet i artikkel 2 bokstav b) og c) skal Kommisjonen hvert år på en dato, om mulig før 30. september, som den på en passende måte skal meddele alle involverte parter og medlemsstatene, offentliggjøre i *De Europeiske Fellesskaps Tidende* en kunngjøring om de aktiviteter som skal støttes finansielt, med nærmere opplysninger om utvelgelses- og tildelingskriteriene samt søknads- og godkjenningsprosedyrene.
2. Etter å ha vurdert forslagene skal Kommisjonen innen fem måneder etter

Om samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr 173/1999 av 26. november 1999 om endring av Protokoll 31 til EØS-avtalen om EFTA/EØS-landenes deltagelse i det femårige rammeprogrammet for forbrukerpolitikk

offentliggjørelsen omhandlet i nr. 1, velge ut hvilke av aktivitetene og prosjektene omhandlet i kapittel II som skal få finansiell støtte. Med utgangspunkt i Kommisjonens beslutning skal det inngås en avtale med de støttemottakerne som har ansvaret for gjennomføringen av aktivitetene og prosjektene om partenes rettigheter og plikter.

3. Fellesskapets finansielle støtte skal gå til tiltak som skal gjennomføres i løpet av det året støtten gis, eller det påfølgende år.
4. Hvert år skal det i *De Europeiske Fellesskaps Tidende* offentliggjøres en liste over hvem som har mottatt støtte og hvilke tiltak som er blitt finansiert under denne ramme, med angivelse av støttebeløpet,

Artikkel 9

I arbeidet med å definere utvelgelseskriteriene for tiltakene og prosjektene omhandlet i artikkel 2 bokstav b) og c), skal Kommisjonen bistås av en komité av rådgivende karakter sammensatt av representanter for medlemsstatene og ledet av Kommisjonens representant.

Kommisjonens representant skal framlegge for komiteen et utkast til tiltak som skal treffes. Komiteen skal uttale seg om utkastet, om nødvendig ved avstemning, innen en frist som lederen kan fastsette etter hvor mye saken haster.

Uttalelsen skal protokollføres; i tillegg skal hver medlemsstat ha rett til å anmode om å få sitt standpunkt protokollført.

Kommisjonen skal i størst mulig grad ta hensyn til komiteens uttalelse. Kommisjonen skal underrette komiteen om på hvilken måte den har tatt hensyn til uttalelsen.

1. Dessuten skal Kommisjonen i begynnelsen av hvert år underrette komiteen om de tiltakene som har fått finansiell støtte i henhold til artikkel 2 bokstav a).

Artikkel 10

1. Kommisjonen skal sørge for kontrollen og påse at tiltak som har fått finansiell støtte fra Fellesskapet, gjennomføres på en effektiv måte. Dette skal gjøres på grunnlag av rapporter utarbeidet i samsvar med prosedyrer Kommisjonen og støttemottakeren er blitt enige om. Prosedyrene skal omfatte stikkprøvekontroller hos mottaker.
2. Støttemottakerne plikter å oversende Kommisjonen en rapport for hvert tiltak innen tre måneder etter at det er avsluttet. Kommisjonen skal bestemme hvilken form denne rapporten skal ha og hva den skal inneholde.
3. De som mottar finansiell bistand, skal sørge for at alle utgiftsbilag står til Kommisjonens rådighet i en periode på fem år fra siste utbetaling i forbindelse med et tiltak.

Artikkel 11

Kommisjonen skal påse at tiltak som får finansiell støtte fra Fellesskapet, er gjenstand for regelmessig evaluering. Disse evalueringene kan utføres av Kommisjonen og/eller av uavhengige eksperter engasjert for dette formål.

Om samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr 173/1999 av 26. november 1999 om endring av Protokoll 31 til EØS-avtalen om EFTA/EØS-landenes deltagelse i det femårige rammeprogrammet for forbrukerpolitikk

Artikkel 12

1. Kommisjonen kan redusere, oppheve eller kreve tilbakebetalt den finansielle støtten til et tiltak dersom den konstaterer uregelmessigheter eller får kjennskap til at vedkommende tiltak uten dens godkjenning er endret i betydelig grad og ikke lenger er forenlig med formålet med de avtalte gjennomføringsbestemmelsene.
2. Dersom fristene ikke er overholdt eller framdriften av et tiltak bare delvis forsvarer bruken av de bevilgede midlene, skal Kommisjonen be mottakeren om å forklare seg innen en bestemt frist. Dersom mottakerens svar ikke er tilfredsstillende, kan Kommisjonen annullere det gjenstående støtbeløpet og kreve at de allerede utbetalte beløp omgående tilbakebetales.
3. Ethvert urettmessig utbetalt beløp skal tilbakebetales til Kommisjonen. Beløp som ikke er tilbakebetalt i tide, kan forhøyes med morarenter. Kommisjonen skal fastsette nærmere regler for håndhevelsen av dette nr.

Artikkel 13

1. Hvert år skal Kommisjonen legge fram for Europaparlamentet og Rådet en rapport om gjennomføringen av denne generelle ramme.

Denne rapporten skal inneholde resultatene av evalueringen av tiltakene, aktivitetene og prosjektene som er gjennomført i henhold til denne generelle ramme, eventuelt andre budsjettammer.

1. Senest 30. juni 2002 skal Kommisjonen legge fram for Europaparlamentet og Rådet en evalueringsrapport om de tre første årene med gjennomføring av aktiviteter i henhold til denne generelle ramme.

Artikkel 14

Denne beslutning trer i kraft den dag den kunngjøres i *De Europeiske Felleskaps Tidende*.

Utferdiget i Brussel, 25. januar 1999.

For Europaparlamentet	For Rådet
J. GIL-ROBLES	J. FISCHER
<i>President</i>	<i>Formann</i>

Vedlegg

Liste over aktiviteter etter område

1. Forbrukernes helse og sikkerhet
 - Tiltak iverksatt som ledd i forberedelse og utarbeiding av uttalelser fra de vitenskapelige komiteene.
 - Sakkyndig bistand og inspeksjon i forbindelse med kontroll innen næringsmiddel-, veterinær- og plantehelsesektoren.
 - Teknisk sakkyndig bistand ved forebyggende vurdering av produktrisiko, særlig for matvarer,
 - Best mulig utnyttelse av relevante vitenskapelige og tekniske elementer i forbrukerverntiltak, særlig ved bruk av fagkunnskapen i Det felles

- forskningscenter.
 - Spredning av opplysninger om farlige produkter og tjenester og om mulige risikofaktorer.
2. Vern av forbrukernes økonomiske og juridiske interesser, herunder tilgang til ordninger for løsning av tvister om varer og tjenester, under hensyntagen til gjennomgående aspekter
- Tiltak som skal bedre samarbeidet mellom organene som driver markedsovervåking.
 - Tiltak som skal sikre at forbrukernes rettigheter respekteres i forbindelse med levering av produkter- og ytelse av tjenester, herunder ordninger som kan føre til bedre bileggelse av tvister, særlig ved hjelp av forsøksprosjekter og opprettelse av databaser.
 - Tiltak som skal sikre redelige forhold ved forbrukertransaksjoner, under hensyntagen til konsekvensene av ny teknologi og utviklingen av finanstjenester samt euroens følger for forbrukerne.
 - Tiltak med sikte på å kontrollere miljøargumenter på etiketter, emballasje og i reklame generelt samt ved andre former for markedsføring.
 - Bedring av felles utenomrettslige prosedyrer.
 - Utvikling av og støtte til tiltak med sikte på å lette adgangen til tvistebehandling.
 - Tiltak med sikte på vurdering av konkrete risikofaktorer og mulige fordeler for forbrukerne ved informasjonssamfunnet, herunder forsøksprosjekter med sikte på å innføre ordninger for bileggelse av tverrnasjonale tvister i forbindelse med elektronisk handel og avtaler inngått over elektroniske nett..
 - Tiltak til fremme av datasikkerhet og vern om privatlivets fred, herunder vern av mindreårige.
3. Utdannings- og opplysningsvirksomhet rettet mot forbrukere
- Bedring av informasjonen til forbrukerne om deres rettigheter og hvordan de skal utøves, og økt bevisstgjøring av produsenter og forbrukere om sikkerhetsaspekter ved varer og tjenester.
 - Økt bevisstgjøring blant forbrukerne om behovet for bærekraftige produksjons- og forbruksmønstre.
 - Bedre forbrukeropplysning om egenskapene ved visse konkrete produkter og tjenester, særlig ved hjelp av sammenliknende undersøkelser.
 - Utvikling av forbrukerutdannelse og -opplæring, særlig i skolen.
 - Utvikling av og støtte til europeiske informasjons- og rådgivningssentre for forbrukere som opererer over grensene i Fellesskapet.
4. Fremming og representasjon av forbrukernes interesser
- Styrking av representasjonen av forbrukernes interesser på fellesskapsplan og internasjonalt.
 - Støtte til organisasjoner som representerer forbrukernes interesser i medlemsstatene, særlig dersom de råder over begrensede midler.
 - Fremming og samordning av forbrukernes deltakelse i standardiseringsarbeidet på europeisk plan.
 - Fremming, ved hjelp av forsøksprosjekter, av bærekraftige forbruks-

Om samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr 173/1999 av 26. november 1999 om endring av Protokoll 31 til EØS-avtalen om EFTA/EØS-landenes deltagelse i det femårige rammeprogrammet for forbrukerpolitikk

mønstre, særlig slike som tar hensyn til miljøet.

